

Z Sebastianem Bartosem zastępcą prezesa JSW ds. handlowych, rozmawia Radosław Nosek

Sebastian Bartos, zastępca prezesa JSW ds. handlowych fot. JSW

Podczas Europejskiego Kongresu Gospodarczego w Katowicach brał Pan udział w dyskusji panelowej „Czas na węgiel?”. Jakie najważniejsze wnioski płyną z tej debaty?

Węgiel koksowy ma zupełnie inne perspektywy niż węgiel energetyczny. To co dla węgla

energetycznego jest zagrożeniem, dla węgla koksowego jest wielką szansą.

Dokonujące się zmiany w energetyce, zastąpienie energii z węgla energią zieloną wymagają ogromnych inwestycji, a stal jest wymieniana jako materiał strategiczny we wszystkich gałęziach gospodarki związanych z transformacją niskoemisyjną. Dostęp do taniej zielonej energii to warunek konieczny do wdrażania nowych niskoemisyjnych technologii we wszystkich pozostałych sektorach przemysłu.

Bez stali niemożliwa jest m.in. realizacja projektów offshore i onshore, a także rozbudowa i modernizacja infrastruktury przesyłowej energii. Z kolei bez koksu niemożliwa jest dzisiaj produkcja taniej, wysokiej jakości stali, proces wielkopiecowy jest i pozostanie w średniookresowej perspektywie dominującą technologią. Potwierdza to stanowisko Komisji Europejskiej, która w opublikowanym w marcu 2023 r. projekcie rozporządzenia tzw. Europejskim akcie w sprawie surowców krytycznych, po raz czwarty utrzymała status węgla koksowego jako surowca krytycznego dla europejskiej gospodarki.

Czy zapotrzebowanie na węgiel kamienny i koks w Europie będzie rosnąć?

W Unii Europejskiej w technologii wielkopiecowej wytwarza się ok 59% stali, zużywając ok 30 mln ton koksu rocznie. Jedynym liczącym się lokalnym dostawcą węgla koksowego niezbędnego do produkcji koksu jest JSW. Ponad 40 mln ton węgla koksowego rocznie sprowadzanych jest z rynków zamorskich, głównie: Australii, USA i Kanady. Od ubiegłego roku obowiązuje zakaz importu z Rosji, która na rynki EU dostarczała ok 4 mln ton węgla koksowego rocznie.

Obserwujemy na rynku wiele zagrożeń, ale również i szans mogących wpłynąć na znaczące zwiększenie wykorzystania zdolności produkcyjnych europejskich hut, a tym samym zapotrzebowanie na węgiel koksowy i koks. Pierwszą jest wspomina wcześniej

zielona transformacja energetyki, drugą w trudnej dziś do oceny perspektywie, odbudowa Ukrainy, która w wyniku wojny utraciła większość swojego potencjału stalowego. Głównymi dostawcami stali do odbudowy infrastruktury w Ukrainie prawdopodobnie będą czołowe europejskie koncerny stalowe dla których JSW jest strategicznym dostawcą węgla koksowego i koksu. W przypadku odbudowy ukraińskiego przemysłu stalowego otworzy się także rynek dla węgla koksowego i koksu z JSW.

Niedawno Jastrzębska Spółka Węglowa świętowała jubileusz 30-lecia działalności. Jakich perspektyw dla Spółki można się spodziewać na kolejne jubileuszowe lata?

W średniej perspektywie w okresie transformacji energetycznej, JSW jako strategiczny, lokalny dostawca węgla koksowego i koksu będzie beneficjentem zwiększonego zapotrzebowania na stal. Wraz z naszymi kontrahentami tworzymy łańcuch wartości dodanych od wydobycia węgla koksowego poprzez produkcję stali do zielonej transformacji energetyki.

Jednocześnie świadomi jesteśmy nadchodzących zmian technologicznych w przemyśle stalowym, gdzie rozważane są dwie główne ścieżki produkcji stali pierwotnej z rudy żelaza: zastąpienie koksu wodorem oraz doskonalenie obecnego procesu wielkopiecowego wykorzystującego koks z zastosowaniem technologii wychwytyjących emisję CO₂. Obie technologie są dzisiaj w fazie badawczo-projektowej, a ostateczne decyzje wdrożeniowe uzależnione będą od wielu czynników: m.in. kosztów, dostępności zielonej energii i wodoru. Mając na uwadze zachodzące zmiany w naszym otoczeniu aktywnie włączamy się do globalnej polityki klimatycznej. W Strategii Środowiskowej Grupy JSW przyjętej w 2022r. zaplanowaliśmy redukcję emisji gazów cieplarnianych o 30 proc. do 2030 roku oraz zobowiązaliśmy się do działań w kierunku osiągnięcia neutralności klimatycznej do roku

2050.

Kopalnie spółki posiadają 1,2 mld ton zasobów operatywnych węgla, co pozwoli na prowadzenie działalności przez kolejne 30-50 lat. Inwestujemy w zakłady przeróbcze aby sprostać wymaganiom jakościowym odbiorców. Grupa JSW jako jedyna w UE inwestuje w budowę nowych baterii koksowniczych. Okres eksploatacji wielu europejskich baterii koksowniczych zbliża się ku końcowi. Spadające zapotrzebowanie na koks, restrykcje środowiskowe oraz konieczność poniesienia wysokich nakładów będą skłaniać huty w większym stopniu do zakupu koksu na rynku niż do odbudowy własnych baterii koksowniczych. Koks z Grupy JSW produkowany z lokalnych surowców w porównaniu do koksu zamorskiego obarczony będzie mniejszym śladem węglowym, co będzie nie bez znaczenia dla osiągnięcia celów środowiskowych naszych strategicznych odbiorców.

Podsumowując JSW jest i pozostanie strategicznym partnerem czołowych europejskich koncernów stalowych oraz lokalnym dostawcą krytycznego dla europejskiego hutnictwa i transformacji niskoemisyjnej surowca – węgla koksowego. Aktywnie wdrażamy projekty pozwalające spełniać oczekiwania klientów zarówno jakościowe jak i środowiskowe, które pozwolą nam funkcjonować na rynku przez kolejne lata.